

SZÖVEG –
SZÁM KATI

SOROZAT –
NŐI SZAKASZ

RENDESEK ÉS RENDETLENEK

Ha létezik kifejezés, amelyen a dolgok relativizmusa megmutatkozik, akkor az a rendetlenség fogalma. Hogy megtapasztaljuk, nem kell mást tennünk, csak együtt élnünk valakivel. Ha az illető ellenkező nemű vagy más generációhoz is tartozik, a humán alannyal végzett jelentéstani kísérlet körülményei ideálisak.

◆ A nőnek többnyire határozott víziója van az otthon kinézetéről. Ebbe elszomorítóan belerondítanak az olyasfajta, vizuális szempontból indokolatlan elemek, mint „szekrény és szennyes minősítés közötti” székre dobott ingek vagy „átmenetileg padlón állomásozó” zoknik. Ennek oka, hogy a nő viszonylag statikus esztétikai minőségként kezeli otthonát, ebbe a képbe pedig nem férnek bele a majd „reggel kiviszem kávésbögrék” (pláne, ha azok színben nem harmonizálnak a függönyvel), a „két nap múlva megyek benne edzésre” cipők (különösen, ha szagélmény is tartozik hozzájuk) és az „ezeket akarom elolvasni az idén” könyvek.

A férfi ezzel szemben hosszabb (gyakran végeláthatatlan) folyamatok és tervek távlatában értékeli a tárgyakat. Ezt nevezi ő praktikus gondolkodásnak. Ha az embernek ráadásul ezermester kamasz fia is van, ad absurdum azt is meg kell szoknia, hogy a szoba enteriőrjének része a kiszuperált tévé és a verhetetlen áron netről vásárolt motorháztető. (Mivel azonban ezek a tárgyak fiúgyermeké identifikációjának fontos kellékei, megértő anyaként feláldozza lakberendezési koncepcióját a serdülő harmonikus személyiségfejlődésének oltárán.)

Távolodva a gyermekkortól, amelynek során a legvonzóbb léttér a játékokkal terített szőnyeg, a fiatal kezdi a rendetlenség fogalmát negatív előjellel értelmezni, legalábbis szűkebb élőhelyén. Így telt meg a gardrób a nagy rendrakások során tankönyvekkel, hangfalakkal, kartonlapokkal, plüssállatokkal, görkorcsolyákkal, és lett a helyiség neve – a nyelvben oly gyakori jelentésmódosulással – sufni, ami ellen a mai napig küzdök, de be kell látnom, jobban fedi a valóságot. Így jelent meg a kád szélén a kagylógyűjtemény, amelyért egykor sírásig menő harcok folytak. Ezért vették birtokba a nappalit haldokló szobanövények és romantikus napokat látott szárított rózsák.

Zsenge felnőttkorban ugyanis a rendetlenség fogalma sajátos területi jelentéskorlátozással értelmezendő. Utódaink azonnal sérelmezik, ha egy kölcsönkért telefontöltő vagy laptop nem az eredeti helyére került vissza, viszont nem igazán értik, miért ne lehetne a vacsoraedényt reggelig az asztalon hagyni. Szóvá teszik a szobájukban hagyott papucsot, de igen praktikus megoldásnak tartják, hogy a kimosott ruhákat szüleik hálószobájában teregetessék ki. Az apa–fia kapcsolat sarkalatos pontja, vagyis hogy ki mit gondol a családi autóban uralkodó rendről, külön vizsgálat tárgya lehetne.

Ez azonban minket, nőket kevésbé foglalkoztat, mert a kocsit, amely a férfi számára esztétikai kategória, magasabb tervek és célok távlatában szemléljük. ◆